

**Правила прийому на навчання до аспірантури та докторантури  
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна в 2025  
році (для громадян України, іноземців, які постійно проживають в  
Україні на законних підставах, осіб, яким надано статус біженця в  
Україні, та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту)**

1. Вступ до аспірантури та докторантури здійснюється на конкурсній основі відповідно до Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 та Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2025 році, затвердженому наказом Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2025 року № 168 із змінами і доповненнями, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 27 лютого 2025 року № 386, зареєстрованому у Міністерстві юстиції України 26 лютого 2025 року за № 312/43718 (далі – Порядок прийому). Правила прийому до аспірантури діють до 31 грудня 2025 року.

2. На навчання для здобуття ступеня доктора філософії до Університету приймаються вступники на основі НРК7 (освітнього ступеня магістра або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста). Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі незалежно від форми здобуття освіти становить чотири роки.

3. Фінансування підготовки здобувачів вищої освіти в аспірантурі Університету здійснюється за рахунок:

видатків державного бюджету України (за державним замовленням) при вступі на денну форму навчання;

коштів фізичних та/або юридичних осіб при вступі на заочну форму навчання.

**4. Університет оголошує прийом на навчання до аспірантури за освітньо-науковими програмами з таких спеціальностей:**

A1 Освітні науки (ОНП «Освітні, педагогічні науки») – акредитована;

A5 Професійна освіта (за спеціалізаціями) (ОНП «Професійна освіта (інформаційні технології)») – неакредитована;

A5 Професійна освіта (за спеціалізаціями) (ОНП «Професійна освіта (за спеціалізаціями)») – акредитована;

B9 Історія та археологія (ОНП «Історія та археологія») – акредитована;

B10 Філософія (ОНП «Філософія») – акредитована;

B11 Філологія (за спеціалізаціями) (ОНП «Філологія: германські мови, література зарубіжних країн та перекладознавство») – неакредитована;

B11 Філологія (за спеціалізаціями) (ОНП «Філологія: українська мова та література, слов'янські мови та літератури, світова література») – неакредитована;

C1 Економіка та міжнародні економічні відносини за спеціалізаціями (ОНП «Економіка») – акредитована;

C1 Економіка та міжнародні економічні відносини за спеціалізаціями (ОНП «Міжнародні економічні відносини») – акредитована;

C2 Політологія (ОНП «Політологія») – акредитована;

C4 Психологія (ОНП «Психологія») – акредитована;

C5 Соціологія (ОНП «Соціологія») – акредитована;

C6 Географія та регіональні студії (ОНП «Географія») – неакредитована;

C7 Журналістика (ОНП «Журналістика») – акредитована;

D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок (ОНП «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок») – неакредитована;

D3 Менеджмент (ОНП «Менеджмент і адміністрування») – акредитована;

D3 Менеджмент (ОНП «Менеджмент») – акредитована;

D3; D7 Менеджмент; Торгівля (ОНП «Підприємництво та торгівля») – неакредитована;

D4 Публічне управління та адміністрування (ОНП «Публічне управління та адміністрування») – акредитована;

D8 Право (ОНП «Право») – акредитована;

D9 Міжнародне право (ОНП «Міжнародне право») – акредитована;

E1 Біологія та біохімія (ОНП «Біологія») – акредитована;

E2 Екологія (ОНП «Екологія») – неакредитована;

E3 Хімія (ОНП «Сучасні напрямки розвитку фундаментальної хімії та їх прикладна перспектива») – акредитована;

E4 Науки про Землю (ОНП «Науки про Землю») – акредитована;

E5 Фізика та астрономія (ОНП «Фізика та астрономія») – акредитована;

E6 Прикладна фізика та наноматеріали (ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали») – акредитована;

E7 Математика (ОНП «Математика») – акредитована;

F1 Прикладна математика (ОНП «Прикладна математика») – акредитована;

F3 Комп'ютерні науки (ОНП «Комп'ютерні науки») – акредитована;

F5 Кібербезпека та захист інформації (ОНП «Кібербезпека») – акредитована;

G5 Електроніка, електронні комунікації, приладобудування та радіотехніка (ОНП «Фізична та біомедична електроніка») – акредитована;

G6 Інформаційно-вимірювальні технології (ОНП «Якість, стандартизація та метрологічне забезпечення») – акредитована;

I2 Медицина (ОНП «Медицина») – акредитована.

5. Для подання заяв в електронній формі особа реєструє особистий електронний кабінет в ЄДЕБО на вебсайті за адресою <https://vstup.edbo.gov.ua/>.

Для здобуття вищої освіти особи (вступники) подають заяви:

в електронній формі через особистий електронний кабінет вступника, крім визначених у цьому пункті випадків;

тільки в паперовій формі (у зв'язку з неможливістю зареєструвати особистий електронний кабінет вступника):

у разі подання документів іноземцями та особами без громадянства (крім осіб з посвідкою на постійне проживання в Україні) та особами, які звернулися із заявою про визнання їх біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, що підтверджено посвідченням біженця або довідкою про звернення за захистом в Україні, відповідно до Закону України «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту»;

у разі подання іноземного документа про освіту;

у разі подання документа про раніше здобуту освіту, виданого до запровадження фотополімерних технологій їх виготовлення;

у разі подання заяви на вступ до встановлених цим Порядком строків подання електронних заяв / роботи електронних кабінетів вступників;

у разі перебування особи на тимчасово окупованій території України;

у разі неможливості зареєструвати особистий електронний кабінет вступника або подати заяву в електронному вигляді з інших причин, що підтверджено довідкою приймальної комісії закладу вищої освіти.

Вступники можуть подати у сукупності за всіма основами вступу до п'яти заяв на місця державного або регіонального замовлення та до п'ятнадцяти заяв за всіма джерелами фінансування.

До кожної заяви в електронній формі вступник додає текст мотиваційного листа. Додатки до мотиваційного листа, дослідницька пропозиція та список опублікованих наукових праць (за наявності) приймаються на визначену приймальною комісією Університету електронну поштову скриньку.

До кожної заяви, яка подається до закладу освіти у паперовій формі вступник додає мотиваційний лист у паперовій формі, додатки до такого мотиваційного листа можуть бути подані як у паперовій, так і в електронній формі. В ЄДЕБО в даних заяви вказується номер особової справи вступника у закладі освіти, де міститься мотиваційний лист.

6. До заяви, поданої в паперовій формі, вступник додає копії таких документів:

документа (одного з документів), що посвідчує особу, передбаченого Законом України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус»;

документа державного зразка про раніше здобутий освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень, на основі якого здійснюється вступ (диплом магістра або спеціаліста), і копію додатка до нього;

військово-облікового документа (у військовозобов'язаних – військового квитка або тимчасового посвідчення, у призовників – посвідчення про приписку до призовних дільниць);

документа, який містить реєстраційний номер облікової картки

платника податків (крім осіб, які через свої релігійні переконання відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків і мають відмітку про це в паспорті);

екзаменаційної картки та экзаменаційного листка з результатами ЄВІ та ЄВВ;

документів, що засвідчують підстави для отримання спеціальних умов участі у вступній кампанії;

чотири кольорові фотокартки розміром 3 x 4 см;

особовий листок з обліку кадрів;

список опублікованих наукових праць (за наявності);

дослідницьку пропозицію.

Дослідницька пропозиція – це науковий текст обсягом до 5 сторінок, підготовлений вступником до аспірантури, в якому обґрунтовується тематика майбутнього дисертаційного дослідження, його актуальність, стан розробки у вітчизняній та зарубіжній науці; можливі шляхи розв'язання поставлених задач тощо.

Вимоги до змісту та оформлення дослідницької пропозиції містяться у програмі цього вступного випробування. За рішенням вченої ради факультету (навчально-наукового інституту) у відповідній програмі також може бути визначена тематика дослідницької пропозиції.

7. Під час прийняття на навчання осіб, які подають документ про здобутий за кордоном ступінь (рівень) освіти (далі – Документ), обов'язковою є процедура визнання і встановлення еквівалентності Документа, що здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 05 травня 2015 року № 504 «Деякі питання визнання в Україні іноземних документів про освіту», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 27 травня 2015 року за № 614/27059. Процедура визнання Документа здійснюється до початку другого семестру першого року навчання в аспірантурі. За результатами процедури визнання Документа приймається рішення про продовження навчання або про відрахування з аспірантури.

Для іноземних документів про освіту здійснюється валідація – аналіз документа про освіту на відповідність освітнього рівня умовам до вступу та вимогам щодо оформлення документів про освіту. Валідація здійснюється приймальною комісією закладу вищої освіти або установою, на яку покладено функції національного інформаційного центру академічної мобільності. У разі негативного рішення щодо валідації іноземного документу про освіту приймальна комісія закладу вищої освіти відмовляє вступнику

8. Прийом заяв і документів, передбачених пунктами 5-7 цього Додатку до Правил прийому, для денної форми навчання починається 03 вересня 2025 та закінчується 15 вересня 2025 року, для заочної форми навчання - починається 03 вересня та закінчується 04 жовтня 2025 року;

вступні випробування проводяться з 16 вересня по 23 вересня 2025 року – для денної та заочної форми навчання та з 5 по 14 жовтня 2025 року – для

заочної форми навчання;

надання рекомендацій для зарахування на навчання до 26 вересня 2025 року – для денної та заочної форми навчання та до 16 жовтня 2025 року - для заочної форми навчання;

виконання вступниками вимог до зарахування – до 18:00 28 вересня 2025 року– для денної та заочної форми навчання та до 18:00 18 жовтня 2025 року - для заочної форми навчання ;

наказ про зарахування на навчання за державним замовленням видається не пізніше 30 вересня 2025 року, за кошти фізичних та/або юридичних осіб не пізніше 20 жовтня 2025 року.

Навчання в аспірантурі за денною формою навчання (за державним замовленням) починається з 01 жовтня 2025 року.

9. Вступні випробування при вступі на навчання для здобуття ступеня доктора філософії складаються з:

додаткового іспиту із спеціальності (складають особи, які вступають до аспірантури на основі НРК7 з іншої галузі знань (спеціальності), ніж та, яка зазначена в їхньому дипломі;

вступного іспиту з іноземної мови;

вступного іспиту зі спеціальності (в обсязі стандарту вищої освіти магістра з відповідної спеціальності);

презентації дослідницьких пропозицій за тематикою майбутнього наукового дослідження.

10. Вступні випробування до аспірантури проводяться предметними комісіями. Програми вступних випробувань для вступу до аспірантури розробляються предметними комісіями факультетів/навчально-наукових інститутів та затверджуються головою Приймальної комісії Університету впродовж місяця після набрання чинності Порядком прийому. У програмах містяться критерії оцінювання, структура оцінки і порядок оцінювання підготовленості вступників. Вимоги до дослідницьких пропозицій формують факультети/інститути відповідно до особливостей кожної спеціальності. Програми вступних випробувань оприлюднюються на веб сайті Університету.

За результатами складання кожного вступного випробування вступнику виставляється одна позитивна оцінка за шкалою від 100 до 200 балів (з кроком не менше ніж в один бал) або ухвалюється рішення про негативну оцінку рівня підготовки вступника («незадовільно»).

Результати складання додаткового іспиту із спеціальності не використовуються для розрахунку конкурсного балу, проте вступники, які отримали за цей іспит оцінку «незадовільно», до участі у конкурсному відборі не допускаються.

Вступник, який підтвердив свій рівень знання англійської мови дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти чи аналогічного рівня); німецької мови – дійсним сертифікатом TestDaF (не нижче рівня B2

Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти чи аналогічного рівня); французької мови – дійсним сертифікатом тесту DELF або DALF (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти чи аналогічного рівня), звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного іспиту з іноземної мови з найвищим балом.

11. Для конкурсного відбору на навчання для здобуття ступеня доктора філософії використовується конкурсний бал, який розраховується за формулою:

$$\text{Конкурсний бал} = \text{П1} \times 0.4 + \text{П2} \times 0.2 + \text{П3} \times 0.4 + \text{П4},$$

де

П1 – оцінка вступного іспиту зі спеціальності;

П2 – оцінка вступного іспиту з іноземної мови;

П3 – оцінка за презентацію дослідницьких пропозицій;

П4 – оцінка за презентацію дослідницьких досягнень: за кожен статтю за темою майбутньої дисертаційної роботи, опубліковану у фаховому виданні з імпакт-фактором, – 6 балів, за кожен статтю, опубліковану в іншому фаховому виданні, – 4 бали.

12. Особи, які без поважних причин не з'явилися на вступні випробування у визначений розкладом час, особи, знання яких було оцінено балами нижче встановленого Правилами прийому мінімального значення, а також особи, які забрали документи після дати закінчення прийому документів, до участі в наступних вступних випробуваннях та у конкурсному відборі не допускаються. Перескладання вступних випробувань не допускається.

13. Приймальна комісія надає рекомендації до зарахування на навчання для здобуття ступеня доктора філософії відповідно до конкурсного балу вступників та наявної кількості вільних місць ліцензованого обсягу, виділеного для кожної спеціальності у поточному році.

14. Вступники, які отримали рекомендацію до зарахування, зобов'язані виконати вимоги для зарахування, а саме, у строк, визначений для виконання вимог до зарахування:

підтвердити вибір місця навчання в особистому електронному кабінеті вступника або особисто в Університеті, або шляхом надсилання відповідної заяви засобами електронного зв'язку з накладанням кваліфікованого електронного підпису;

укласти договір про навчання між Університетом та вступником.

Договір про навчання може бути укладений вступником особисто в Університеті або дистанційно з надсиланням електронною поштою відповідних скан-копій з накладанням кваліфікованого електронного підпису.

Після виконання вступником вимог до зарахування приймальною комісією приймається рішення про його зарахування до аспірантури, про що видається відповідний наказ.

15. Вступникам (окрім тих, які подавали заяву на вступ у паперовій формі та вже надали копії документів), які виконали вимоги до зарахування, необхідно надати особисто (надіслати поштою) до приймальної комісії у паперовому вигляді, або надіслати електронною поштою сканкопії з накладанням кваліфікованого електронного підпису, копії таких документів:

документа (одного з документів), що посвідчує особу, передбаченого Законом України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус»;

копію документа державного зразка про раніше здобутий освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень, на основі якого здійснюється вступ (диплом магістра або спеціаліста), і копію додатка до нього;

військово-облікового документа (у військовозобов'язаних – військового квитка або тимчасового посвідчення, у призовників – посвідчення про приписку до призовних дільниць);

документа, який містить реєстраційний номер облікової картки платника податків (крім осіб, які через свої релігійні переконання відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків і мають відмітку про це в паспорті);

екзаменаційної картки та екзаменаційного листка з результатами ЄВІ та ЄВВ;

документів, що засвідчують підстави для отримання спеціальних умов участі у вступній кампанії;

чотири кольорові фотокартки розміром 3×4 см (файл об'ємом до 1 Мб для фотокарток в електронній формі);

особовий листок з обліку кадрів.

Надання (надсилання) копій документів необхідно виконати не пізніше наступного дня після видання наказу про зарахування вступника.

Копії документів, окрім документа, що посвідчує особу, військового квитка (посвідчення про приписку), зазначених у цьому пункті та у п.6 Цього Додатку засвідчує за оригіналами відбіркова комісія відділу аспірантури, докторантури та супроводу PhD-програм. Копії документів можуть мати нотаріальне засвідчення.

16. Вступники до аспірантури, які не пройшли за конкурсом на місце державного замовлення, мають право на зарахування на навчання з оплатою підготовки зарахунок коштів фізичних та/або юридичних осіб.

17. З метою завершення роботи над науковими дослідженнями та оформлення їх результатів та для підготовки публікацій до захисту для здобуття наукового ступеня доктора наук, особа має право вступити до докторантури. Підготовка в докторантурі відбувається за державним (регіональним) замовленням та за кошти фізичних та/або юридичних осіб. Державне (регіональне) замовлення на підготовку здобувача наукового ступеня доктора наук в докторантурі за науковими спеціальностями розподіляється за умови діючих спеціалізованих вчених рад з присудження наукового ступеня доктора наук з відповідних наукових спеціальностей.

Строк підготовки доктора наук у докторантурі – два роки.

18. Для вступу до докторантури Університету приймаються особи, які мають науковий ступінь доктора філософії (кандидата наук), наукові здобутки та опубліковані праці з обраної спеціальності (зокрема публікації в міжнародних реферованих журналах, індексованих в наукометричних базах, згідно з вимогами до рівня наукової кваліфікації осіб, які здобувають наукові ступені і які мають наукові результати, що потребують завершення або оформлення у вигляді дисертації, монографії чи наукової доповіді за сукупністю статей.

Для вступу до закладу з метою підготовки в докторантурі за науковими спеціальностями в галузі медичних та ветеринарних наук особа подає диплом доктора філософії (кандидата наук) та диплом магістра (спеціаліста) з відповідної спеціальності медичного або ветеринарного спрямування.

19. Університет оголошує прийом до докторантури за науковими спеціальностями:

01.03.02 - Астрофізика, радіоастрономія;

01.04.01 Фізика приладів, елементів і систем;

01.04.03 Радіофізика;

01.05.02 Математичне моделювання та чисельні методи;

02.00.03 Органічна хімія;

02.00.04 Фізична хімія;

05.13.06 Інформаційні технології;

05.13.23 Системи та засоби штучного інтелекту;

08.00.01 Економічна теорія та історія економічної думки;

08.00.03 Економіка та управління національним господарством;

08.00.04 Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності);

08.00.08 Гроші, фінанси і кредит;

09.00.04 Філософська антропологія, філософія культури;

10.01.01 Українська література;

10.02.04 Германські мови;

10.02.16 Перекладознавство;

11.00.11 Конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів;

13.00.02 Теорія та методика навчання (технічні дисципліни);

13.00.04 Теорія і методика професійної освіти;

14.01.02 Внутрішні хвороби;

14.01.03 Хірургія;

14.03.08 Імунологія та алергологія;

23.00.01 Теорія та історія політичної науки;

25.00.01 Теорія та історія державного управління;

25.00.02 Механізми державного управління;

27.00.01 Теорія та історія соціальних комунікацій.

20. Прийом заяв і документів для вступу до докторантури розпочинається 15 липня і закінчується 31 липня 2025 року.\_

22. Вступники до докторантури крім документів, перелічених у пунктах 5-7, додатково подають:

копію диплома доктора філософії (кандидата наук);

копію диплома доцента (за наявності);

список опублікованих наукових праць з обраної спеціальності у фахових виданнях (зокрема публікації в міжнародних реферованих журналах, індексованих в наукометричних базах, згідно з вимогами до рівня наукової кваліфікації осіб, які здобувають наукові ступені) і які мають наукові результати, що потребують завершення або оформлення у вигляді дисертації, монографії чи наукової доповіді за сукупністю статей;

письмову характеристику наукової діяльності вступника, складену доктором наук, який є штатним науково-педагогічним або науковим працівником Університету, зі згодою бути науковим консультантом в разі вступу особи до докторантури.

23. Вступник до докторантури не менше ніж за два місяці до вступу подає факультету / навчально-науковому інституту обґрунтування дисертаційної роботи, розгорнутий план дисертаційної роботи. Протягом місяця з дня надходження документів від усіх вступників відповідний структурний підрозділ заслуховує їх наукові доповіді і шляхом голосування визначає можливість зарахування кожного вступника до докторантури та подає висновки на розгляд Вченої ради.

Особа, яка подає для вступу до докторантури диплом, що виданий іноземним закладом вищої освіти, допускається до вступу нарівні з іншими вступниками. У разі позитивного рішення Вченої ради університету щодо зарахування такого вступника до докторантури, Вчена рада одночасно приймає рішення про визнання його диплому.

24. Вчена рада Університету в місячний строк розглядає висновки кафедри, факультету щодо кожного вступника і приймає рішення про його зарахування до докторантури та відповідно до наданої характеристики наукової діяльності вступника призначає докторанту наукового консультанта з числа штатних науково-педагогічних або наукових працівників Університету зі ступенем доктора наук з відповідної спеціальності. Рішення Вченої ради затверджується і оформлюється наказом ректора Університету. Зарахування до докторантури за кошти державного бюджету відбувається до 15 вересня 2025 року, за кошти фізичних та юридичних осіб до 20 жовтня 2025 року.\_